

TRANSPORDIAMET

L Tehnoülevaatus OÜ
info@tehnoulevaatus24.ee

Teie 16.06.2022

Meie 20.06.2022 nr 4-2/22/474-8

**Sõidukite tehnonõuetele vastavuse kontrolli teostamise lepingu nr 17-00132/035
leppetrahvi ja lepingu täitmise nõue**

1. Transpordiameti (Maanteeameti õigusjärglane) ja ettevõtte **L Tehnoülevaatus OÜ**, reg.kood **11960507**, aadress **Tallinn, Kvartsiiva tn 6, 11216** (edaspidi L Tehnoülevaatus OÜ või ettevõtte) vahel on sõlmitud **28.06.2017** haldusleping nr **17-00132/035** sõidukite tehnonõuetele vastavuse kontrolli teostamiseks (edaspidi haldusleping).

LEPPETRAHVI NÕUDMISEL TÄHTSUST OMAVAD ASJAOLUD

2. Halduslepingu punkti 4.1 kohaselt on ettevõtte kohustatud täitma haldusülesannet ja teostama ülevaatus vastavalt lepingu dokumentidele ja õigusaktidele.
3. Vastavalt liiklusseadus § 73 lõikele 1 peavad liikluses kasutatav mootorsõiduk ja selle haagis ning nende varustus vastama õigusaktidega kehtestatud tehnonõuetele. Mootorsõiduk ja selle haagis peavad olema nõuetekohaselt varustatud.
4. Vastavalt majandus- ja kommunikatsiooniministri 18.07.2011.a määrus nr 77 „Mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuetele vastavuse kontrollimise tingimused ja kord“ (edaspidi määrus 77) § 8 lõikele 1 kontrollitakse sõiduki korralisel ülevaatusel kohustuslikult sõiduki registriandmeid ja lisas 4 esitatud sõiduki osasid, seadmeid, sõlmi ning varustust.
5. Vastavalt määruse 77 § 8 lõikele 2 peavad sõiduki tehnonõuetele vastavuse kontroll ja selle meetodika vastama määrus 77 lisas 4 toodud nõuetele.
6. Vastavalt halduslepingu punktile 4.22 on ettevõtte kohustatud paigaldama salvestusseadmed.
7. Vastavalt halduslepingu punktile 4.23 on ettevõtte kohustatud paigaldama salvestusseadmed selliselt, et salvestistelt on takistamatult jälgitavad ülevaataja poolt ülevaatusruumis M, N, O3 ja O4 kategooria sõidukiga tehtavad tegevused selliselt, et sõiduk on nähtav eest, tagant ja külgedelt.
8. Vastavalt halduslepingu punktile 4.24 tuleb salvestised esitada Transpordiameti nõudmisel.

9. Vastavalt halduslepingu punktile 4.26 on ettevõtte kohustatud teostama M, N, O3 ja O4 kategooria sõidukile ülevaatus ainult töötava salvestusseadme vaateväljas (v.a salvestusseadme rikke korral, kui see on kooskõlastatud Transpordiameti ülevaatusseadme eksperdiga (vt halduslepingu punkti 4.27)).
10. Transpordiamet algatas 18.04.2022 ettevõtte osas järelevaamenetluse, et kontrollida sõidukile reg. märgiga XXXCCC teostatud ülevaatus kvaliteeti ning sõiduki vastavust kehtivatele nõuetele. Järelevaamenetluse raames vaatas Transpordiamet sõidukile XXXCCC 09.02.2022 teostatud ülevaatus protsessi salvestatavate kaamerate videosalvestisi.
11. 04.05.2022 edastas Transpordiamet ettevõttele menetlustoimingu protokoll nr 220504/XXXCCC, milles märgiti tuvastatud puudused ning sooviti selgitusi tuvastatud puuduste osas. Järgnevalt toome välja Transpordiameti menetlustoimingu protokollis märgitud puudused, mis on leppetrahvi määramise osas olulised, järelevaamenetluse raames antud selgitused ning L Tehnoülevaatus OÜ selgitused. Samuti toome välja Transpordiameti seisukoha.
- 11.1. Transpordiamet: **Videosalvestiselt ei ole nähtav sõiduki XXXCCC aknaklaasitõstukite kontrollimine. Ülevaatuspunkti siseneti ja väljuti osaliselt avatud juhiaknaga ning teiste akende käitamine või proovilülitamine ei ole nähtav.**
- 11.1.1. L Tehnoülevaatus OÜ: Tehnoülevaataja kinnitas, et autojuhi akna tegi lahti tema saali sisenedes. Tehnoülevaataja kinnitusel kõik aknaklaasitõstukid on töökorras.
- 11.1.2. Transpordiamet: Transpordiamet arvestab ülevaataja selgitustega, kuid sõltumata sellest, on tegemist halduslepingu rikkumisega. Nagu varasemalt märgitud, on L Tehnoülevaatus OÜ-l kohustus tagada, et ülevaataja teostaks ülevaatus ainult töötava salvestusseadme vaateväljas. Aknaklaasitõstukite kontrollimine aga salvestistelt ei nähtunud.
- 11.1.3. L Tehnoülevaatus OÜ: Käesolevalt kinnitame, et eelmainitud toiming viidi läbi kaamera vaateväljas, kuid salvestussüsteemi tootjarežiim kahjuks ei suutnud korralikult salvestada.
- 11.1.4. Selgitame, et sõidukile tuleb ülevaatus teostada salvestusseadmete vaateväljas seetõttu, et Transpordiametil oleks võimalik tagantjärele kontrollida sõidukitele teostatud ülevaatus kvaliteeti ja sõidukite vastavust kehtivatele nõuetele. Sõltumata sellest, kas kontrolli ei teostatud või kontroll teostati nii, et see jäänud mingil põhjusel videosalvestisele, on tegemist rikkumisega ning Transpordiametil ei ole võimalik veenduda kontrolli teostamises, sh sõiduki vastavuses kehtivatele nõuetele.
- 11.2. Transpordiamet: **Videosalvestiselt ei ole nähtav sõiduki XXXCCC suunatud videoproovilülitamine.**
- 11.2.1. L Tehnoülevaatus OÜ: Suunatud on kontrollitud ohutulede kontrollimise käigus.
- 11.2.2. Transpordiamet: Selgitame, et isegi juhul, kui lüliti enda toimimisest on võimalik ilma ohutulesid välja võtmata aru saada, siis ei ole võimalik sellise kontrolli käigus veenduda, kas suunatud videoproovilüliti ka tegelikult suunatud tööle lülitab või mitte. Seetõttu tuleb ka suuna- ja ohutulede lüliteid eraldi kontrollida.
- 11.2.3. L Tehnoülevaatus OÜ: Tehnoülevaataja arvestab edaspidi soovitud metoodikaga.
- 11.3. Transpordiamet: **Videosalvestiselt ei ole nähtav tagurdustulelaterna toimimise kontrollimine proovilülitamise.**
- 11.3.1. L Tehnoülevaatus OÜ: Tagurdustulelaterna kontroll toimus kliendi abiga rada alguses vt kaamera "sisse" kell 15.49.27.
- 11.3.2. Transpordiamet: Selgitame, et isegi juhul, kui kontroll toimus kliendi abiga, siis videosalvestiselt ei nähtu tagurdustulelaterna toimimist.
- 11.3.3. L Tehnoülevaatus OÜ: Vaatamata kooskõlastatud kaamerate arvule praktika näitab, et kaamerate arvu võib suurendada. L Tehnoülevaatus kaalub 3 kaamera paigaldamist.

- 11.3.4. Selgitame, et kõik kontrolltoimingud tuleb teha salvestusseadmete vaateväljas. Kas selleks paigaldatakse lisasalvestusseade, muudetakse praeguste salvestusseadmete paigutust või sõidetakse sõidukiga olemasolevate salvestusseadmete vaatevälja, on L Tehnoülevaatus OÜ enda otsus.
- 11.4. Transpordiamet: **Videosalvestiselt ei ole nähtav tagumiste suuna – ja ohutulelaternate toimimine.**
- 11.4.1. L Tehnoülevaatus OÜ: Kaamera “sisse” kell 15.49.36 näitab, et tehnoülevaataja suundub sõiduki tagumise otsa poole ning samaaegselt kontrollib tagumiste suuna-ja ohutulelaternate toimimist.
- 11.4.2. Transpordiamet: Selgitame, et Transpordiamet ei kahtle selles, et suuna – ja ohutulelaternaid kontrolliti, kuid tagumiste suuna – ja ohutulelaternate toimimine ei ole salvestistelt nähtav.
- 11.4.3. L Tehnoülevaatus OÜ: Vaatamata kooskõlastatud kaamerate arvule praktika näitab, et kaamerate arvu võib suurendada. L Tehnoülevaatus kaalub 3 kaamera paigaldamist.
- 11.4.4. Selgitame, et kõik kontrolltoimingud tuleb teha salvestusseadmete vaateväljas. Kas selleks paigaldatakse lisasalvestusseade, muudetakse praeguste salvestusseadmete paigutust või sõidetakse sõidukiga olemasolevate salvestusseadmete vaatevälja, on L Tehnoülevaatus OÜ enda otsus.
- 11.5. Transpordiamet: **Videosalvestistelt ei ole nähtav tagumiste ohutulelaternate kontrollimine proovilülitamisega.**
- 11.5.1. L Tehnoülevaatus OÜ: Salvestusseadme tehnilise eripära tõttu ei jäänud kahjuks see tegevus videosalvestisele- tegeleme sellega.
- 11.5.2. Transpordiamet: Probleem on tingitud kas sellest, et salvestusseadmete seadistused on valed või sõiduki osas on tehtud kontrolltoiming selliselt, et sõiduk ei ole kontrolltoimingu ajal nähtav tagant (sõiduk ei ole täielikult kaamera vaateväljas).
- 11.5.3. L Tehnoülevaatus OÜ: Käesolevalt kinnitame, et tänaseks tootjapoolsed seadistused salvestussüsteemis on muudetud, oleme loobunud soovitatud säästurežiimist ning salvestamine toimub pidevalt. Vaatamata kooskõlastatud kaamerate arvule praktika näitab, et kaamerate arvu võib suurendada. L Tehnoülevaatus kaalub 3 kaamera paigaldamist.
- 11.6. Transpordiamet: **Seisupiduri kontrollimisel on näha, et kontrolli ajal süttivad pidurituled ehk seisupiduri kontrollimisel kasutatakse sõidupidurit. Selgitada, mis põhjusel ei kontrollitud seisupiduri vastavust nõuetekohaselt?**
- 11.6.1. L Tehnoülevaatus OÜ: Uurides asjaolu selgus, et seisupiduri kontroll toimus vastavalt kehtivale metoodikale ning nõuetekohaselt. Vaadates kaamera „Sisse” kell 15.55 selgub, et kahe katse asemel on tehtud kolm katset, mis jagunevad järgmiselt: katse 1- tagumine sild piduristend ei salvestanud tulemust katse 2- tagumine sild salvestas tulemust katse 3- seisupiduri kontroll.
- 11.6.2. Transpordiamet: Videosalvestiselt nähtub, et piduritestseadme ekraanil liigub kahel esimesel katsel seier, kuid kolmandal katsel seier ei liigu.
- 11.6.3. L Tehnoülevaatus OÜ: Pikalt arutasime tehnoülevaatajatega seieri käitumist+ kõik kinnitavad, et vahel, kui tehnoülevaataja vajutab “enter” liiga kiiresti, ei pruugi seier jõudma reageerida. Selleks, et mitte jääda paljasõnaliseks lisame ka videomaterjali, kus on näha, et vaatamata tõusevale pidurdusjõule seier ei liigu, pidurituled põlevad ning pidurdustest on sooritatud, kuid seier ei jõua liikuda (manusena on lisatud video ja protokoll).
- 11.6.4. Transpordiamet vaatas teise sõiduki osas edastatud videosalvestise üle, kuid edastatud salvestiselt ei olnud võimalik tuvastada, kas ja mis ulatuses seier liikus. Lisaks kontrollisime üle, et piduristendi kalibreerimine on tehtud õigeaegselt.

Selgitame, et Transpordiametile esitatud vihje kohaselt oli sõiduki seisupiduri tross katki, mistõttu oli Transpordiametil vajalik üheselt veenduda, et seisupiduri kontroll on tehtud

nõuetekohaselt. Transpordiamet vaatas veelkord videosalvestise üle ning tuvastas seisupiduri kontrolli ajal katkestuse (vahemik 15:55:55 – 15:55:59, ehk 4 sekundit), lisaks põlesid kohe pärast katkestuse lõppu pidurituled. Lähtuvalt eeltoodust ei olnud Transpordiametil võimalik veenduda selles, kas seisupiduri kontroll on tehtud nõuetekohaselt (ilma sõidupidurit kasutamata) või mitte. Rõhutame, et sõltumata sellest, kas kontrolli ei teostatud nõuetekohaselt või kontroll teostati nii, et see ei jäänud videosalvestisele, on tegemist rikkumisega ning Transpordiametil ei ole võimalik veenduda nõuetekohases kontrollis ning sõiduki vastavuses kehtivatele nõuetele.

12. Transpordiamet tuvastas järelevalvemenetluse käigus kogutud materjalide läbivaatamisel järgmised rikkumised:

- 12.1. Halduslepingu punkt 4.23 – ettevõtte ei täinud halduslepinguga võetud kohustust paigaldada salvestusseadmed selliselt, et salvestistelt oleks takistamatult jälgitavad ülevaataja poolt ülevaatusruumis sõidukiga tehtavad toimingud selliselt, et sõiduk on nähtav eest, tagant ja külgedelt;
- 12.2. Halduslepingu punkt 4.26 – ettevõtte ei täitnud halduslepinguga võetud kohustust teostada sõidukile ülevaatus ainult ülevaatuspunktis töötava salvestusseadme vaateväljas;
- 12.3. Videosalvestiselt ei olnud nähtav seisupiduri toimimise ja tõhususe mõõtmine pidurite staatilise katsetamise seadmel – määrus nr 77 lisa 4 punkt 1.4 (EOV);
- 12.4. Videosalvestiselt ei olnud nähtav aknaklaasitõstukite kontrollimine – määrus nr 77 lisa 4 punkt 3.7 (OV (juhiaknaklaasi tõstuk) ja VO (ülejäänud aknaklaasitõstukid);
- 12.5. Videosalvestiselt ei olnud nähtav tagumiste suuna – ja ohutulelaternate toimimine – määrus nr 77 lisa 4 punkt 4.4.1 (OV);
- 12.6. Sõidukil ei kontrollitud suunatulelaternate lülitamist proovilülitamisega - määrus nr 77 lisa 4 punkt 4.4.2 (OV);
- 12.7. Videosalvestiselt ei olnud nähtav tagumiste udutulelaternate kontrollimine proovilülitamisega – määrus nr 77 lisa 4 punktid 4.5.1 ja 4.5.3 (OV);
- 12.8. Videosalvestiselt ei olnud nähtav tagurdustulelaternate toimimise kontrollimine proovilülitamisega – määrus nr 77 lisa 4 punkt 4.6.1 (OV).

HALDUSLEPINGU LEPPETRAHV

13. Halduslepingu punkti 6.5. kohaselt, kui teostaja on rikkunud halduslepingut või õigusaktides toodud kohustusi, on Transpordiametil alternatiivselt halduslepingu punktides 6.2. ja 6.3. toodule õigus nõuda teostajalt ka halduslepingu täitmist ja/või leppetrahvi kuni 9600 eurot.
14. Halduslepingu punkti 4.1. kohaselt on ettevõtte võtnud endale kohustuse täita haldusülesannet ja teostada ülevaatus vastavalt halduslepingu dokumentidele ja õigusaktidele. Ettevõtte ei ole täitnud halduslepingut korrektselt (halduslepingu punkt 4.23 ja 4.26), kuna ülevaataja on ülevaatusruumis teostanud sõidukiga tehtavaid toiminguid selliselt, et sõiduk ei ole nähtav eest, tagant ja külgedelt. Sõidukile on teostatud ülevaatus selliselt, et sõiduk ei ole täielikult salvestusseadmete vaateväljas ning salvestusseadmetel on katkestusi, mis ei võimalda sõidukiga tehtavaid kontrolltoiminguid salvestistelt näha. Lisaks ei ole ülevaataja teostanud tehnonõuetele vastavuse kontrolli vastavalt määruse 77 lisas 4 toodud nõuetele. Selle tulemusena ei kajasta ülevaatus otsus liikluses osaleva sõiduki tehnonõuetele vastavuse kontrolli ettenähtud mahus.
15. Transpordiamet on juba 05.04.2021 asjas nr 4-2/21/547-1 juhtinud L Tehnoülevaatus OÜ tähelepanu järgnevate asjaoludele:
 - *Halduslepingu punkt 4.23. kohaselt kohustab teostaja salvestusseadmed paigaldama*

selliselt, et salvestistelt on takistamatult jälgitavad ülevaataja poolt **ülevaatusruumis M, N, O3 ja O4** kategooria sõidukiga tehtavad tegevused selliselt, et sõiduk on nähtav eest, tagant ja külgedelt. Muuhulgas peavad salvestusseadmed olema paigaldatud selliselt, et salvestiselt on tuvastatav ka sõiduki registreerimismärk.

Transpordiameti hinnangul peavad salvestusseadmed tagama, et kogu ülevaatuseteostamise aja, oleks sõiduk nähtav eest, tagant ja külgedelt. Samuti ei ole aktsepteeritav, et heitgaaside teostamise ajal ei asu sõiduk ülevaatusruumis või osad toimingud tehakse väljaspool ülevaatusruumi. Juhul kui soovite kontrolli teostada nii, et enamus sõidukist asub ülevaatusruumist väljas, tuleb paigaldada lisasalvestusseadmed, millelt on näha tehtavad toimingud ning sõiduki tagaosa.

- Halduslepingu punkt 4.26. kohaselt kohustub teostaja teostama M, N, O3 ja O4 kategooria sõidukile ülevaatus ainult lepingu punktis 2 nimetatud ülevaatuspunktis töötava salvestusseadme vaateväljas (v.a. punktis 4.27. kirjeldatud juhtudel) ning säilitama ülevaatus salvestist 3 kuud.

Transpordiameti hinnangul peab sõidukite ülevaatus teostama töötava salvestusseadme vaateväljas. Salvestusseadmetelt peavad tehtavad toimingud olema üheselt tuvastatavad, aktsepteeritav ei ole olukord, kus tehtavatest toimingutest tuleb arusaada peegli peegeldusest vms.

L Tehnoülevaatus OÜ ei ole Transpordiameti tähelepanujuhtimisega arvestanud ning on jätkuvalt rikkunud halduslepingu punkte 4.23 ja 4.26.

16. Arvestades eeltoodut ning asjaolusid, et Transpordiametil ei olnud võimalik kontrollida sõidukile teostatud ülevaatus kvaliteeti ning sõiduki vastavust kehtivatele nõuetele ning tuvastatud on ülevaatus töömahu ja meetodika täitmisel puudus, on Transpordiameti hinnangul leppetrahvi määramine õigustatud.
17. Transpordiamet on leppetrahvi suuruse määramisel arvestanud järgnevaid asjaolusid:
 - 17.1. Ettevõtte on rikkunud kahte halduslepingu punkti (punktid 4.23 ja 4.26) ning rikkumine on jätkunud peale Transpordiameti tähelepanujuhtimist;
 - 17.2. Transpordiametil ei olnud võimalik kontrollida seda, kas sõidukile teostatud ülevaatus oli kvaliteetne ning sõiduk vastas kehtivatele nõuetele. Kontrollida ei olnud võimalik kontrollitoiminguid, mille puhul võis tegemist olla nii olulise rikke või puudusega (OV)¹ kui ka ohtliku rikke või puudusega (EOV)²;
 - 17.3. Esines puudus sõiduki ülevaatus töömahu ja meetodika täitmisel, tuvastamata võis jääda oluline rike või puudus;
 - 17.4. L Tehnoülevaatus on võtnud ja võtab kasutusele meetmeid, et edaspidi tuvastatud rikkumisi vältida.
18. Võttes arvesse eeltoodut, nõuab Transpordiamet ettevõttelt halduslepingu rikkumise eest leppetrahvi **500 (viissada) eurot**.
19. Halduslepingu punkti 6.5 kohaselt on võimalik halduslepingu või õigusaktides toodud kohustuste rikkumise eest määrata leppetrahvi kuni 9600 eurot - leppetrahvi summa 500 eurot moodustab 5,2% lepingus toodud leppetrahvi maksimummäärast. Leppetrahvi määr on proportsionaalne, arvestades rikkumise ulatusega.

¹ Rike või puudus, mille esinemine eeldab korduvülevaatus (Määrus 77 § 9 lg 3 punkt 2).

² Rike või puudus, mis otseselt ja vahetult ohustab isiku elu, tervist, vara või keskkonda (Määrus 77 § 9 lg 3 punkt 3).

20. **Korduv rikkumiste vältimiseks juhib Transpordiamet ettevõtte tähelepanu vajadusele täita haldusülesannet ja teostada ülevaatus vastavalt halduslepingu dokumentidele ja õigusaktidele terve lepinguperioodi vältel.** Täiendavalt selgitame, et sõltumata sellest, kes salvestusseadmete seadistused määrab ja millised seadistused määratakse, vastutab halduslepingu täitmise eest L Tehnoülevaatus OÜ. Samuti märgime, et säästlikku režiimi kasutamine on mõistlik, kuid seda saab teha üksnes juhul, kui selle käigus on võimalik tagada see, et kõik sõidukiga tehtavad kontrolltoimingud on videosalvestistelt nähtavad. Konkreetset juhul olid salvestusseadmed seadistatud selliselt, et kontrolltoimingute teostamise ajal oli katkestusi. Lisaks oli sõiduk heitgaaside kontrollimise ajal kaamera suhtes sellise nurga all, et isegi kui katkestusi ei oleks olnud, ei oleks olnud sõiduk heitgaaside mõõtmise kontrolli ajal nähtav tagant.

21. Transpordiamet lõpetab käesolevas asjas haldusjärelvalvemenetluse.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Raiko Kaur

järelevalvespetsialist